**C U R T E A  D E  A P E L  B Ă L Ţ I**

**Dosarul nr.4r-976/23** Judecătoria Bălți sediul Central
4-23101421-03-4r-08122023 Judecător: Schibin Vladislav

**D E C I Z I E**
**în numele Legii**

16 ianuarie 2024 mun. Bălţi

**Colegiul Penal al Curţii de Apel Bălţi**

În componenţă:
Preşedintele completului, judecător Ion Talpa
Judecători Svetlana Șleahtițki și Oxana Mironov

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către **agentul constatator din cadrul Direcției de Patrulare Nord al INSP a IGP, Buga Vadim,** împotriva hotărârii judecătoriei Bălți sediul Central din 08.11.2023, emisă în cauza **Botnaru Pavel**, învinuit de săvârșirea contravenției prevăzută de art. 236 alin. (2) Cod contravențional.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

**C O N S T A T Ă:**

La 28 mai 2023, agentul constatator Buga Vadim din cadrul Direcției de patrulare Nord a INSP a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI05995194 din 28.05.2023 în privința lui Botnaru Pavel pe faptul, că la data de 28 mai 2023, ora 09.07 pe traseul M5 km 81, utilizând autoturismul Skoda Sup. cu nr.î. *****, șoferul, conducând autovehiculul în raza de acțiune a indicatorului rutier 3.27 (Limita de viteză 50 km/h, deplasându-se cu viteza de 85 km/h, ignorând prevederile indicatorului rutiere 3.27 RCR, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 236 alin.(2) Cod contravențional.

Prin decizia agentul constatator, a fost aplicată sancțiunea principală cu amendă în mărime de 18 u.c., 900 lei și sancțiunea complementară 4 puncte de penalizare.

La data de 23 iunie 2023, prin depunere poștală, Botnaru Pavel a înaintat contestație, solicitând repunerea în termenul de contestare, suspendarea executării

procesului-verbal cu privire la contravenție, anularea procesului-verbal al INSP MAI05995194 din 28.05.2023 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 08.11.2023, contestația depusă de Botnaru Pavel s-a considerat depusă în termen și s-a admis din alte motive decât cele invocate.

S-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 05995194 din 28.05.2023 întocmit de către agentul constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord a INSP în privința lui Botnaru Pavel în baza art. 236 alin. (2) Cod contravențional din motivul ne consemnării în procesul-verbal a datelor și faptelor indicate la art. 443 alin. (6) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

S-a anulat decizia de sancționare aplicată de către agentul constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord a INSP în privința lui Botnaru Pavel în baza art. 236 alin. (2) Cod contravențional din 28 mai 2023.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 08.11.2023, aceasta în termen la data de 05.12.2023 a fost contestată cu recurs de către agentul constatator Buga Vadim, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Bălţi, sediul central din 08.11.2023 prin care s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 05995194 din 28.05.2023 întocmit de către agentul constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord al INSP în privința lui Botnaru Pavel în baza art. 236 alin. (2) Cco, din motivul ne consemnării în procesul - verbal a datelor şi faptelor indicate la art. 443 alin. (6) Cco al RM, cu încetarea procesului contravențional. Anularea deciziei de sancționare aplicată de către agentul constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord a INSP în privința lui Botnaru Pavel în baza art. 236 alin. (2) CCo din 28.05.2023, judecarea recursului şi emiterea unei noi decizii prin care cet. Botnaru Pavel să fie sancționat conform art. 236 alin. (2) Cod contravențional.

În motivarea recursului și-a manifestat dezacordul cu hotărârea instanței de fond, iar concluziile instanței sunt contradictorii în coraport cu probele și materialele administrate pe dosar.

Arată, că potrivit art. 374 alin. (3) Cod contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care RM este parte, iar art. 6 al Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale garantează dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod contravențional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, cunoașterea unor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei, or recurentul subliniază că agentul

constatator a respectat aceste norme la întocmirea procesului-verbal și deciziei din 28.05.2023.

Susține, că la materialele cauzei au fost anexate probe care confirmă că lui Botnaru Pavel urmează să i se aplice amendă în mărime de 18 u.c. echivalent cu 9000 lei MD, cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.

În acest context, ca garanții ale procesului echitabil, justițiabilul național beneficiază de principiul contradictorialității care, la rândul său, determină o altă garanție asigurând dreptul acuzatului la martori şi la alte mijloace de probă. Într-o asemenea formulă exercitarea celor două funcții contradictorii - acuzarea şi apărarea - creează condiții reale pentru instanța de judecată de a trage concluzii juste cu privire la aflarea adevărului și soluționarea cauzei, instanța având posibilitatea aprecierii imparțiale doar după cunoașterea exactă a tuturor pozițiilor și argumentelor privite în cauză.

În aceste împrejurări reține existență unor abateri din partea instanței de fond în partea ce ține de procedura de examinare şi emiterea hotărârii.

Subliniază, că dreptul la un proces echitabil, prevăzut la art. 6 din Convenție stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcărilor drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, a ordinii publice ori a securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale publicitatea ar fi de natură să aducă atingerea intereselor justiției. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

Prin urmare, legislatorul național la adoptarea Codului Contravențional prin Legea nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, care a intrat în vigoare la 31 mai 2009, cu modificările ulterioare, în scopul realizării prevederilor dreptului internațional, în art. 443 Cod Contravențional referitor la conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție a prevăzut că acesta trebuie în mod obligatoriu să conțină fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor juridice, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, aducerea la cunoștință a contravenientului şi a victimei a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute de art.art. 384 şi 387 Cod Contravențional, obiecțiile şi probele pe care contravenientul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecțiile şi probele victimei.

Așadar, indică că la dosar au fost anexate suficiente probe care demonstrează vinovăția și gradul prejudiciabil al contravenției săvârșite de acesta, iar persoana vinovată în săvârșirea acesteia urmează a fi sancționată potrivit art. 236 alin. (2) Cco.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 08.11.2023, contestația depusă de Botnaru Pavel a fost considerată depusă în termen și s-a admis din alte motive decât cele invocate.

S-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 05995194 din 28.05.2023 întocmit de către agentul constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord a INSP în privința lui Botnaru Pavel în baza art. 236 alin. (2) Cod contravențional din motivul ne consemnării în procesul-verbal a datelor și faptelor indicate la art. 443 alin. (6) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional. S-a anulat decizia de sancționare aplicată de către agentul constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord a INSP în privința lui Botnaru Pavel în baza art. 236 alin. (2) Cod contravențional din 28 mai 2023.

*Procedura înștiințării legale a fost executată.*

Conform prevederilor **art. 471 alin. (1) Cod Contravențional**, (*1) Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.*

*Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului.*

La data de 03.01.2024 a parvenit referință de la agentul constatator Vadim Buga prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 08.11.2023 pe motivele invocate în recurs.

Verificând argumentele invocate în recurs, studiind materialele cauzei, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul declarat urmează a fi admis, cu casarea integrală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată, soluția în cauză fiind adoptată în temeiul art.473 alin.(1), pct.2) lit. c) Cod contravențional, potrivit căruia, *după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluții: dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător*.

De asemenea, Colegiul penal reiterează, că în conformitate cu prevederile art. 458 Cod contravențional, la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța

de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: *caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise.*

În temeiul prevederilor art. 462 alin. (1) Cod Contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

Colegiul nu poate acceptata soluția încetării procesului contravențional, pe temei de nulitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, prevăzut la alin. (6) art. 443 Cod contravențional, potrivit căruia este stipulat: „...Faptul absenței persoanei citate în mod legal pentru încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție *ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura a cel puțin un martor, indicându-se şi datele de identificare ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon)*...".

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal constată că deși prima instanță își întemeiază concluzia și aprecierea circumstanțelor de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează, că autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante, instanța emite o hotărâre care nu este clară și temeinică, fiind contrară circumstanțelor cauzei și normelor legale ce guvernează spața dedusă judecății.

Din materialele dosarului, Colegiul Penal reține, că la 28 mai 2023, agentul constatator Buga Vadim din cadrul Direcției de patrulare Nord a INSP a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI05995194 din 28.05.2023 în privința lui Botnaru Pavel pe faptul, că la data de 28 mai 2023, ora 09.07 pe traseul M5 km 81, utilizând autoturismul Skoda Sup. cu nr.î. *****, șoferul, conducând autovehiculul în raza de acțiune a indicatorului rutier 3.27 (Limita de viteză 50 km/h, deplasându-se cu viteza de 85 km/h, ignorând prevederile indicatorului rutiere 3.27 RCR, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 236 alin.(2) Cod contravențional.

Prin decizia agentul constatator, a fost aplicată sancțiunea principală cu amendă în mărime de 18 u.c., 900 lei și sancțiunea complementară 4 puncte de penalizare.

Colegiul Penal conchide, că în speța dedusă judecății prima instanță nu a constatat toate circumstanțele pricinii, aprecierile expuse în hotărârea recurată, sunt contrare circumstanțelor obiective, care se impunea a fi elucidate pe parcursul cercetării judecătorești, or motivarea hotărârii contestate este superficială.

Colegiul judiciar subliniază că CtEDO, în speța Luka contra României a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției.

Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).

Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Totodată, Colegiul mai consideră că instanța de fond a încetat procesul contravențional din motive formale, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei.

După cum rezultă din materialele cauzei contravenționale, procesul-verbal cu privire la contravenție din 28.05.2023 a fost întocmit în prezența contravenientului Botnaru Pavel, fapt confirmat prin semnătura martorului Rusu Eugeniu.

Așadar, instanța la emiterea hotărârii pripit a concluzionat asupra nulității procesului verbal cu privire la contravenție din 28.05.2023 invocând încălcarea prevederilor art. 443 alin. (6) Cod contravențional care prevede „...faptul refuzului persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor, indicându-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon)". Or, din conținutul procesului-verbal rezultă că, de către agentul constatator nu a fost indicată adresa de domiciliu a martorului Rusu Eugeniu, fiind indicat un nr. de telefon al acestuia.

Studiind procesul-verbal cu privire la contravenție din 28.05.2023, Colegiul penal notează faptul, că deși la rubrica nr. 15 *"Martorul asistent"* este indicat numele martorului, nr. de telefon al acestuia și semnătura, circumstanțele date fiind apreciate de instanța de fond ca fiind neîndeplinită cerința expres prevăzută la

art. 443 alin. (6) Cod contravențional, chiar și într-o asemenea situație faptul dat nu afectează esențial fondul cauzei și circumstanțele reținute de fapt și de drept la caz prin prisma materialelor și probelor prezentate de agentul constatator, totodată, actul întocmit în privința contravenientului Botnaru Pavel a fost semnat personal de către martorul asistent în prezența contravenientului.

Prin urmare, Colegiul penal nu va susține soluția instanței de fond potrivit căreia se constată că odată ce procesul-verbal cu privire la contravenție, a fost întocmit în condițiile refuzului subiectului activ, agentul constatator urma în mod nemijlocit de a certifica această situația prin prezența/semnătura unui martor asistent cu indicarea datei de identitate ale acestuia numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon, drept consecință, agentul constatator a indicat martorul asistent ca fiind Rusu Eugeniu, nefiind indicat domiciliul acestuia, faptele consemnate de către reprezentantul statului care nu le poate fi atribuite un caracter veridic, or reprezentantul agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție a admis derogări de la prevederile art. 443 alin. (6) Cod contravențional, circumstanță care urmează a fi taxată de către instanța de judecată în strictă conformitate cu dispoziția art. 445 alin. (2) Cod contravențional, deoarece afectează în mod esențial fondul cauzei.

Deci, cu trimitere la normele vizate, instanța urma să se expună, în ce mod ne consemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a *adresei de domiciliu ce aparține a martorului Rusu Eugeniu*, ar afecta *în mod esențial* fondul cauzei*,* ținând cont de faptul, că această interpretare a fost lăsată de legiuitor la discreția instanței, în fiecare caz concret.

De asemenea, instanța de fond la rejudecarea prezentei cauzei urmează să verifice repetat respectarea de către contravenient a termenului pentru contestarea procesului- verbal cu privire la contravenție din 28.05.2023 și a deciziei de sancționare din aceeași dată prevăzut la art. 448 Cod contravențional.

Prin urmare, Colegiul penal reține că potrivit materialelor cauzei, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în privința contravenientului Botnaru Pavel la data de 28.05.2023 în prezența acestuia, fapt ce a fost confirmat de către agentul constatator prin semnătura martorului Rusu Eugeniu.

Astfel, Colegiul Penal conchide, că în speța dedusă judecății, prima instanță nu a constatat toate circumstanțele pricinii, aprecierile expuse în hotărârea recurată, sunt contrare circumstanțelor obiective, care se impunea a fi elucidate pe parcursul cercetării judecătorești, or motivarea hotărârii contestate este superficială.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a cauzei nu poate fi

corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a cauzei contravenționale la rejudecare în prima instanță.

La rejudecarea cauzei instanța urmează să țină cont de cele menționate, în baza probelor examinate și a verificării tuturor circumstanțelor ce au importanță pentru soluționarea justă a cazului, să adopte o hotărâre temeinică și bazată pe prevederile legii.

Reieșind din cele expuse și în temeiul art. 473 alin. (1) pct. (2) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul,-

**D E C I D E:**

Recursul declarat de către **agentul constatator din cadrul Direcției de Patrulare Nord al INSP a IGP, Buga Vadim,** împotriva hotărârii judecătoriei Bălți sediul Central din 08.11.2023, emisă în cauza **Botnaru Pavel**, se admite, cu casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Judecători: